

cutting through complexity

Niðurstöður Skólapingis í Mosfellsbæ

Ráðgjafasvið

5. desember 2013

Um verkefnið

Eftirfarandi samantekt inniheldur helstu niðurstöður vinnufundar Skólapingis í Mosfellsbæ sem haldinn var í Lágafellsskóla 26. nóvember 2013.

Þátttakendur á fundinum voru alls 65. Í upphafi fundarins flutti Eva Magnúsdóttir formaður fræðsluráðs stutt erindi. Í kjölfar þess kynntu þeir Björn Þráinn Þráinn Þórðarson og Helgi Grímsson skýrslu um skólastefnu í mótun í Mosfellsbæ og framkomnar athugasemdir við hana. Að því loknu stýrði Sævar Kristinsson stefnumótunarráðgjafi frá KPMG hópavinnu sem miðaðist að því að draga fram skoðanir þátttakenda á framkomnum hugmyndum.

Meðfylgjandi eru helstu niðurstöður fundarins.

Fyrirvari

- Samantekt í þessari skýrslu er byggð á umræðum Skólapingis í Mosfellsbæ í samvinnu við KPMG. Samantekt byggir á umræðum hagsmunaaðila sem viðstaddir voru á vinnufundinum.
- Ekki hefur verið framkvæmd sérstök könnun á áreiðanleika þeirra gagna sem byggj er á en miðað er við að um heimildir traustra aðila sé að ræða. KPMG getur ekki ábyrgst nákvæmni né áreiðanleika þeirra upplýsinga sem hér koma fram né að þær séu tæmandi.
- Öll ákvörðunartaka í tengslum við úrlausn ágreinings tengdum verkefninu er alfarið í höndum verkkaupa. KPMG ber enga ábyrgð á ákvörðunum sem teknar eru á grundvelli gagna í samantektinni. Öll ábyrgð vegna ákvarðana sem teknar verða á grundvelli skýrslunnar eða niðurstaðna sem í henni eru, er hjá verkkaupa eða lesanda skýrslunnar.

Í tengslum við þessa skýrslu má hafa samband við:

Sævar Kristinsson
Verkefnastjóri,
KPMG Reykjavík

Tel: + 354 545 6331
skristinsson@kpmg.is

Kristján Ólafsson
Verkefnastjóri,
KPMG Reykjavík

Tel: + 354 545 6332
kolafsson@kpmg.is

Umfjöllunarefni fundarins

Stefnt er að því að fjölga skólahverfum í Mosfellsbæ í fimm og síðar í sjö skólahverfi. Er það í takt við nýtt aðalskipulag. Til að byrja er stefnt að því að þrjú þeirra verði virk og var unnið út frá þeim hugmyndum á Skólalapinginu.

- A) Varmárhverfi með einum skóla, Varmárskóla.
- B) Helgafellshverfi með tveimur skólum, Helgafellsskóla og Krikaskóla
- C) Lágafellshverfi með tveimur skólum, Lágafellsskóla og óstaðsettum skóla.

Nokkru fyrir fundinn hafði verið kynnt tillaga að mótun stefnu í þessum málum og höfðu komið fram athugasemdir sem voru kynntar og eins var þeim dreift á fundarborðin.

Þátttakendur á hverju borði þurftu ekki að vera sammála um niðurstöður – heldur var mikið lagt upp úr því að fá skoðanir sem flestra, bæði með og á móti framkomnum hugmyndum og að teknu tilliti til athugasemda.

Unnið var með þrjú þemu á fundinum og meginverkefnið að draga fram kosti og galla framkominna hugmynda:

- **Austursvæði** – með áherslu á Varmárhverfi með einum skóla, Varmárskóla ásamt Helgafellshverfi með tveimur skólum, Helgafellsskóla og Krikaskóla.
- **Vestursvæði** – með áherslu Lágafellshverfi með tveimur skólum Lágafellsskóla og óstaðsettum skóla.
- **Aðrar hugmyndir** sem ekki hafa komið fram beint á fyrrgreindum þemum.

Austursvæði

Austursvæði

Kostir við framkomnar tillögur

- Nýta núverandi húsnæði og Brúarland
  - Skapar heildstæðan skóla
  - Verður til kennslurými
  - Leysir álag bæði af yngsta og elsta stigi í húsnæðismálum
  - Kostnaður í lágmarki þar sem húsnæðið er til staðar
  - Ódýr skammtímalausn
- Nýta núverandi húsnæði, Brúarland og færanlegar stofur við Brúarland
  - Félagsmiðstöð – samt bara til skammtíma
  - Aðstaða til tónlistariðkunar
  - Námsaðstaða fyrir nemendur sem þurfa (tímabundið) að vera út af fyrir sig (Sbr. Hliðaskóli á Akureyri)
  - Betra væri að hafa færanlegar stofur við núverandi skólahús Varmárskóla, þær gætu strax hjálpað til
- Núverandi húsnæði Brúarlands og efstahæð í Varmaskóla
  - Listgreinar fá betra húsnæði
  - Nýting fyrir félagsstarf
  - Þrjár kennslustofur í viðbót
  - Nýta/innrétta efri hæð á eldri deild Varmárskóla
- Uppskipting hverfis Varmárskólahverfið og Helgafellsskólahverfi (kriki með)
  - Þjónar Helgafellslandinu
  - Búið að gera drög að skólabyggingu
  - Tækifæri til að byggja upp íþróttaaðstöðu
  - Góð staðsetning í Helgafellslandi – í göngufæri fyrir marga nemendur
  - Myndi létt á Varmárskóla – best væri að hann fengi lausar kennslustofur til að leysa vandamál þar á meðan uppbygging Helgafellsskóla stendur yfir
- Safnskóli fyrir 8-10 bekk
  - Jákvætt fyrir unglingana (suma)
  - Meiri kostur á samvinnu milli grunnskóla og menntó. **BRÚA BILIÐ**
  - Þetta eru kostir ef skólinn er nálægt menntaskólanum
  - Unglingar fá að vera út af fyrir sig
  - Unglingar fá að vera unglingar
  - Unglingamenning blómstrar
  - Skapar unglingamenningu
  - Öflugt faglegt unglingakennsluteymi
  - Ríkulegra framboð valgreina
  - Betri nýting á sérkennslustofum og faggreinastofum
- Skólahús við Sunnukrika
  - Safnskóli?
  - Hugmynd sem vert er að skoða (SKOÐA AF FULLRI ALVÖRU)
  - Staðsetning miðsvæðis
  - Gæti létt álagi af því bæði austur- og vestursvæði

- Nýta núverandi húsnæði og Brúarland
  - Skólamannvirkin enn langt í burtu
  - Farið undir Vesturlandsveg
  - Krikaskólabörn þyrftu að þola miklar breytingar yfir tímabilið, 4.-8. bekkur
  - Starfsfólk óttast að ekki myndist skólaheild
  - Tónlistarkennsla/frístundastarf í uppnámi
  - Mjög erfitt skipulag á skólastarfi
  - Nógu erfitt er að skapa heildstæðan skóla í tveimur húsum, ennþá verra í þremur
  - Dýr rekstrarlausn
  - Of lítið húsnæði, óhentug rými, engar fagstofur
  - Mötuneytismál óleyst
  - Ferðir á milli húsa of miklar – starfsfólk illa nýtt – fast á ákveðnum stað – of langt að fara á milli húsa í ákveðnum tímum
  - Erfitt að sinna gæslu
- Nýta núverandi húsnæði, Brúarland og færanlegar stofur við Brúarland
  - Skapar sömu vandamál og fyrsta leiðin (x2)
- Núverandi húsnæði Brúarlands og efstahæð í Varmaskóla
  - Kostnaðarsamt
  - Skammtímalausn
  - Of lítið pláss skapast til viðbótar við núverandi húsnæði
  - Rífa skúrana við gaggó og FÆRA lausu stofurnar við Brúarland að Varmá
  - Alls ekki góð hugmynd að þrískipta Varmárskóla
- Uppskipting hverfis Varmárskólahverfið og Helgafellsskólahverfi (kriki með)
  - Aðgengi – aðeins ein leið út
  - Mikið og flott starf færi forgörðum á milli kennara í Varmár- og Krikaskóla
  - Langt í íþróttamannvirki
  - 30 börn í dag
  - Vond leið fyrir Krikahverfi og styttra að fara í Varmá eða Sunnukrika
  - Tekur tíma og er kostnaðarsamt
- Safnskóli fyrir 8-10 bekk
  - Viðkvæmur aldur
  - Ekkert val um skóla (s.s. ef skólinn hentar ekki unglingunum)
  - Kostnaður við rútuferðir/strætó
  - Kostnaður við akstur nemenda, aukin umferð, lengri vegalengdir, vantar auka umferðarmannvirki (sbr. bílastæði)
  - Mikill kostnaður
  - Yrði of stór eining, jafnvel ópersónulegt
  - Erfitt fyrir Lágafellsbörn að koma þangað – en Varmárbörn á heimavelli

Austursvæði

Aðrar hugmyndir tengdar svæðinu

- Vantar hugmyndir um íþróttameninguna + uppbyggingu hennar
- Community center > þjónustumiðstöð miðsvæðis í bæjarfélaginu (e.t.v. fleiri einingar) þar sem er aðstaða fyrir íþróttir, kaffihús, bókasafn, tónlistarskóla/kennslu
- Skólabílar – of mikið af þeim!
- Opnar vinnustofur í skólum seinnipart dags > tónlist, myndlist og þess háttar
  - Aðstaða fyrir börn/ungmennu í stað þess að „hanga“ og ef til vill flosna úr skóla
- Einkarekinn skóli > eykur valfrelsi og skapar samkeppni
  - Hann komi sem fyrst > nýta húsnæði sem til er
- Listaskólinn – afar lítil tengsl inn í skólana í dag
  - 2-3 skólastofur í hverfisskólum undir tónlistarkennslu
- Vantar söngmenningu í skólana
- Huga að útisvæðum
  - Útileiktæki > hvatning til hreyfingar
- Arkitektúr – oft mikið í lagt, með litlu innihaldi
- Huga að útikennslunni
  - Leggja pening í hana
- Flétta þarf saman öll skólastigin, þannig að eðlilegt flæði skapist
- Leggja þarf miklu meiri áherslu á skapandi starf með öflugri kennslu í list- og verkgreinum
- Kennarakúltúrinn hefti ekki framgang skólastarfs (samræma kjarasamninga)
- Tengibygging milli húsa í Varmárskóla myndi leysa öll vandamál skólans hvað húsnæðismál varðar
  - Þá yrði komið sameiginlegt bókasafn, mötuneyti, salur, starfsmannaaðstaða o.s.frv.
  - Varmárskóli yrði loksins að einni skólaeiningu
- Brúarland gæti orðið þjónustumiðstöð sem tæki við börnum með náms- og hegðunarörðugleika tímabundið eða til lengri tíma.
  - Brúarland myndi sinna öllum skólum Mosfellsbæjar (Sbr. Hlíðaskóli á Akureyri)
- Samantekt – besta lausnin
- Uppskipting skólahverfis – uppbygging Helgafellsskóla – sem fyrst
- Til að brúa bilið – færanlegar kennslustofur á skólalóð Varmárskóla
- Brúarland verði þjónustumiðstöð
- Tengibygging vænlegur kostur fyrir Varmárskóla
- Bækur af skólabókasafni – dreift um skólaganga > þá losnar pláss

Vestursvæði

Vestursvæði

Kostir við framkomnar tillögur

Skýrsluhugmyndir

- Byggja upp nýjan „Krikaskóla“ fyrir eins til níu ára börn
  - Vinsælt meðal foreldra
  - Hugmyndin um Krikaskólamódel í Blikastaðalandi er ágæt. Þarfir barna á aldrinum 1-9 eru mögulega líkari en þarfir barna 6-16 ára. Fundarmenn almennt jákvæðir gagnvart tillögunni.
  - Þessi valkostur, eða viðbygging við Lágafellsskóla, eru einu raunverulegu valkostirnir á Vestursvæði sem skýrsluhöfundar leggja fram.
  - Uppbygging á nýjum skóla „Blikastaðaskóli“
    - Nýta höfðabergssvæðið þangað til skólinn verður tekinn í gagnið
    - T.d. með samtengdum færánlegum kennslustofum (eins og í Höfðabergi)
    - Tekur við af nýju hverfi og leysir núverandi vanda
    - Leysir vanda á meðan uppbygging á sér stað í hverfinu
  - Ný skipting skólastiga (ATH ekki voru allir við borðið sammála)
    - 1-3 ára
    - 4-9 ára
    - 10-14 ára
    - 15-18 ára
    - Höfðaberg 1-3 ára
    - Hulduberg 4-6 (7) ára (eða öfugt við það sem er fyrir ofan)
      - Aldurshópur 1-3 ára og 4-6 (7) skiptist á Höfðaberg og Hulduberg eftir hentugleika húsnæðis
    - Lágafellsskóli 7 (8) – 16 ára
- Viðbygging við Lágafellsskóla
  - Ef bæta á við skólann þá verður að horfa fyrst og fremst til mötuneytis, hátíðarsal og sérgreinastofa
  - Myndum þá losna við húsin og fá alla inn
- Styðjast við færánlegar stofur auk sérúrræða
  - Ódýrasta tillagan og fljótlegasta
- Nýr skóli – uppskipting í tveggja skóla hverfi
  - Léttir á Lágafellsskóla strax – er óhagræði að byggja þrjá nýja skóla á sama tíma?
  - Byggist upp í áföngum og mætir því uppbyggingu í nýju hverfi vel
- Byggja eldri deild Lágafellsskóla
  - Safnskóli í Mosó – meira val í boði fyrir nemendur
  - Sér „unglingamenning“ og félagslíf

Vestursvæði

Gallar við framkomnar tillögur

Skýrsluhugmyndir

- Byggja upp nýjan „Krikaskóla“ fyrir eins til níu ára börn
  - Vantar úttekt á Krikaskóla (kostnaður og námsleg staða + viðhorf foreldra) áður en sama form er valið aftur annars staðar
  - Of breytt aldursbil
  - Togstreita v/kjarasamninga
- Viðbygging við Lágafellsskóla
  - Of margir þegar í skólanum og því er þessi kostur ekki vænlegur
  - Minnkar skólalóðina ef byggt er meira
  - Eftir X ár værum við með of mikið pláss vannýtt
  - Útisvæðið nýtist illa á byggingartíma
  - Leysir ekki núverandi vanda – verður vandamál seinna
  - Ástandið í Lágafellsskóla í dag er ekki gott og getur alls ekki talist fyrirmyndarástand. Gæði skólastarfsins hafa farið niður á við undanfarin ár samhliða fjölgun nemenda í skólanum sem er sprunginn.
- Styðjast við færanlegar stofur auk sérúrræða
  - Of stór eining ennþá
  - Einelti og slíka hegðun er auðveldara að fela í kringum kofa/færanlegar kennslustofur.
  - Notkun kofanna á eingöngu að vera neyðarúrræði, og helst eingöngu í hverfum sem eru í uppbyggingu en ekki fullbyggðum rötgrónum hverfum.
- Nýr skóli – uppskipting í tveggja skóla hverfi
  - Er óhagræði að byggja 3 nýja skóla á sama tíma?
  - Léttir á Lágafellsskóla.
  - Lóðir í hverfinu yrðu væntanlega auðseljanlegri fyrir landeigandann ef skóli væri þegar til staðar í hverfinu.
- Byggja eldri deild Lágafellsskóla
  - Tapast samskipti milli aldurshópa, eldri-yngrri
  - Vont að hafa kennarahópinn í tveimur byggingum undir sömu stjórn
  - Vitum ekki hvað Illugi ætlar að gera ☺
  - ALLS EKKI safnskóla þar sem Lágó fer í Varmá

Vestursvæði

Aðrar hugmyndir tengdar svæðinu

- Lista- og verkgreinahús bygg á Lágafellsskólalóð
  - Í glerbyggingu í miðju skólans – ódýr lausn og sjálfbær
  - Færanlegar kennslustofur
  - Stolt bæjarbúa
  - Skák, stjórnufræði, náttúrufræði
  - Tónlist, dans, matur
  - Smíðar, saumar, textíl
  - Uppfinninga- og tækninám
- Að börn geti færst milli bekkja/deilda 2x á ári (vor og haust)
- Reddingarstefna. Í dag virðist reddingarstefna ríkja í skólamálefnum Vestursvæðis. Frá þeirri stefnu þarf að víkja án tafar og huga að því hvernig skólustefnu er best að reka og taka mið af því sem best er gert hérlendis sem erlendis.
- Greina verður á milli nauðsynlegra skammtímalausna og langtímalausna. Það er ekki gert í skýrslunni.
- Hverfin á Vestursvæði eru fullbyggð og hafa verið síðan 2006/2007. Forgangsraða þarf í þágu hverfa sem þegar eru uppbyggð og byrja uppbyggingu á Vestursvæði, en geyma uppbyggingu skólamannvirkja í Helgafellshverfi, sem stendur nær óbyggt í dag.
- Byggja þarf til framtíðar og hætta notkun kofa/færanlegra kennslurýma.
- Síðustu 10 ár hefur þróunin í Lágafellsskóla farið niður á við, þ.e. of margir nemendur eru í skólanum m.v. varanleg mannvirki á lóðinni og fyrir það líður skólastarfið.
- Valkostirnir eru raunverulega bara tveir: Annað hvort að stækka Lágafellsskóla á núverandi svæði með varanlegum byggingum, eða byggja nýja skóla í Blikastaðalandi. Hulduberg þarf að hugsa inn í þessa mynd og hugsa um nemendur frá 2-16 ára aldurs sem eina heild.
- Í dag skortir á að skólastjórnendur Lágafellsskóla séu röggsumari og auki þrýsting á bæjaryfirvöld þegar nauðsynlegt er. Eins og t.d. núna þegar skólinn er löngu sprunginn og engin breyting fyrirsjáanleg eins langt og séð verður (til 2020 m.v. raunverulega mannfjöldapróun síðustu ára).
- Lágafellsskóli á að vera metnaðarfullur og bera sig saman við skólastarf eins og það gerist best, bæði hérlendis og erlendis.
- Á að búa til unglिंगadeild eingöngu fyrir Lágafellsskóla? Búa til safnskóla fyrir unglिंगastig?
- Mætti skoða Campus (heimavistar) hugmynd - L-skóli, Huldu- og Höfðaberg > Útfæra nánar

Aðrar hugmyndir - Ótengdar svæðum um uppbyggingu skóla

Aðrar hugmyndir

- Huga að aðstöðu úti í grunnskólunum í nýrri hönnun skóla
- Að nýta Brúarland fyrir nemendur Helgafellshverfis
- Vera á undan með skólabyggingu í hverfi áður en byggist upp/ samhliða sbr. Helgafellshverfi
- Skoða skólabyggingu 1.-7. og byrja á leikskóla í Helgafellslandi
- Í austurhluta, byggja skóla í Helgafelli
- Byggja leikskóla í Helgafelli
- Koma tímum listaskóla betur í samstarf við skólana s.s. tónmenntakennsla, 3 tímar á viku í hverjum skóla
- Færri bráðabirgðakennslustofur í bænum – skammtímalausnir í eins stuttan tíma og hægt er
- Horfa til framtíðarlausna, byggja framtíðarskóla – lausnir
- Safnskóli má ekki vera of stór eða illviðráðanlegur (meðlimir hópsins voru bæði með og á móti)
- Safnskóli verði ekki í heimaskóla – annars...
- Meiri samvinna skóla og listaskóla
- Skóli fyrir 1.-7. í Blikastaðasvæði, létta á Lágafellsskóla
- Helgafellsskóli verði með aðsetur í Brúarlandi fyrst um sinn (sem útibú hugsanlega frá Varmaskóla, 1.-2. hluti)
- Létta á Varmárskóla með byggingu í Helgafelli (1.-2. hluti)
- Ekki leyfa Varmárskóla að verða að 1000 barna skóla
- Stefna um listnám – heildrænt: tónlist, dans, myndlist, leiklist o.s.frv.
- Þegar hugað er að framtíðarhönnun sé farið í rýmisgreiningu og horft til tækifæra til að mæta breyttum þörfum
- Skoða sólarhönnun – kjarni í miðju, greinar í geislum
- Horfa til sumarnýtingar, líkt og í Krikaskóla, geta börn verið í skólanum fleiri daga á ári. T.d. Hægt að skipuleggja frístund yfir sumar frá skólanum
- Nemendafjöldi fari ekki yfir 600 börn
- Skýrari rök vegna Leirvogstunguskóla
- Ef Leirvogstunguskóli slegin út af borðinu þá sé sett tímamörk á byggingu leikskóla og skólaakstur tryggður
- Skoða hugmynd að skóla í Sunnukrika
- Byrja að horfa á yngstu stigin með varanlegum lausnum
- Því stærri skóli því margþættari og erfiðari vandamál
- Skoða kosti um minni skóla en 600 t.d. 450 eða færri. Minni skólar, jafnt og minni kostnaður en meiri gæði skólastarfs.
- Fleiri hverfisskóla > draga úr rútuferðum
- Íbúakosning um niðurstöður

- Niðurstöður af Skólapingi verða teknar saman og lagðar fyrir fræðslunefnd.
- Að því loknu tekur fræðslunefnd afstöðu til valkosta, ábendinga og athugasemda. Þær tillögur verða lagðar fyrir bæjarstjórn.
- Nefndin mun færa rök fyrir vali og því sem ekki verður valið.
- Á íbúafundinum kom fram ósk um að íbúum verði kynntar lokatillögurnar áður en þær verða samþykktar í bæjarstjórn og er stefnt á að gera það.

cutting through complexity

© 2013 KPMG ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Cooperative (“KPMG International”), svissnesku samvinnufélagi. Allur réttur áskilinn.

Nafn og kennimark KPMG eru vörumerki KPMG International Cooperative.